

foranledige i vedkommende Communes Kasse. Enhver Commune vil nok finde ud af at faae sine Indtægter af enhver Mand efter hans Formue og Leilighed; thi derefter kommer han jo til at betale i den Commune, hvori han opholder sig. Det har kun meget ringe Indflydelse paa hans fremtidige Forhold, enten han betaler 200 Rd. eller 20 Rd. for sit Borgerbrev, og for Communens Vedkommende er det jo især af Bigtighed, at han kommer til at betale efterhaanden, som den synes, at han fortjener Noget. Det er en Sag, som i mine Dine ikke er af allermindste Bigtighed, uden forsaavidt det er en urimelig Indskrænkning for den ubemidlede Mand til at kunne begynde den Næringsvei, han ønsker. Det er tillige, synes mig, en urimelig Rangforordning, man vil indføre, at dele Folk i 4 Klasser efter den Priis, de betale for deres Borgerbrev; det strider mod hele Lovens And og er heller ikke Meningen af den Lidsaand, hvorunder vi nu leve. Det Finantistelle er jeg overbevist om, at enhver Commune nok vil komme ud over. Der er dernæst foreslaaet, at den nuværende Indretning af Grossererelskabet skal bibeholdes. Med al Afgtelse for Grossererforeningens tør jeg dog paastaae, at det nu er blevet en saa gammel Indretning, at det uden Skade kan trænge til en Reform, og jeg ser ikke den allermindste Fare for at lade enhver Mand, som beskæftiger sig med Handel, han være stor eller lille i sit Fag, være med at stemme paa de Folk, som skulle repræsentere ham i det Collegium eller hvad man vil kalde det, som bør bestaae for at varetage de forskellige Interesser og for at kunne afgive de forskellige Betænkninger, som Regjeringen kan forlange i de Sager, hvortil den ellers savner speciel Kjendskab. Der er ingen Frygt for, at man skal vælge netop de mindste Mænd; tværtimod de Mindste vælge altid de Største; i det Tilfælde, at alle Handlende blive Vælgere, ville netop „Grossererne“, jeg mener dermed de bedste, ikke af Navn, men af Gavn, komme til at repræsentere Standen. Jeg haaber, at man skal kunne komme overeens med Regjeringen om, at samtlige de Paragrapher, som angaae Handelen, kunne gaae ud paa § 29 nær, saaledes modificeret, at Loven med Hen-

syn til Handelen ikke indeholdt andre Bestemmelser end dem, der findes i den første Linie af Paragraphen. Hvorvidt man vil unddrage Brændeviinshandelen fra den almindelige Handel og indskrænke den til enkelte Personer, som dertil skulle blive berettigede, det vil jeg lade staae hen; det kan blive meget vanskeligt at gennemføre, og det kan maaffee saavel paa Landet som i Kjøbstæderne blive uoverkommeligt at forbyde en Mand, der handler med en Bonde, at give ham et Glas Brændeviin — og det er jo her forbudt.

Det følger af sig selv, at jeg ligeledes er meget imod de Bestemmelser, som findes saavel om Høkerer som om Handelen med Klude og Been, og hvad dermed er beslægtet. Jeg indseer aldeles ikke, hvorfor det ikke skulde være tilladt for enhver Kjøbmand eller Grosserer at handle med Klude. Dersom vi engang komme saavidt her i Landet, at Kludehandel bliver en fri Handel og ophører at være en Monopolhandel, saa er det aldeles ikke nogen uvigtig Handel. Jeg har selv handlet med Klude og gammelt Jern, og jeg veed ikke, hvorfor denne Ret nu skal berøves mig. Hvad der siges om Commissionshandel og alt Sligt, forekommer mig slet ikke at have nogen Betydning, og at det med Fordeel kunde gaae ud, derom er jeg overbevist. Jeg kan umuligt troe, at man vil forbyde en Mand at blive Høker, forinden han er 40 Aar; dersom en Grosserer miste sin Forretning og sin Formue, skal det da ikke være ham tilladt at see at faae Opholdet for sig og Familie ved at blive Høker, og dersom en Høker, som det blev yttret igaar, har en 25aarig Søn, der skal succedere Faderen i hans Forretning, skal det da være Sønnen forbudt at fortsætte denne Forretning? Lad Høkeren stræbe efter at blive Grosserer og lad Grosserereren i Nødsfald blive Høker.

Grundtvig: Da der her blandt Andet foreligger baade et Udkast og et dobbelt Forslag til en Lov af stor Bigtighed, om Haandværk og Handel i det Hele, saa vilde jeg, efter min Maade at betragte Sagen paa, behøve meget længere Tid, end der har været til at samle det Hele saaledes, at jeg om det Enkelte